

ISTEN VELED, GAZSI!

Nagy Gáspár
(1949 – 2007)

FECSCKE CSABA

Sütő András, Lázár Ervin után idejekorán elment Nagy Gáspár is, mindenki kedves *Gazsija*, a „háromkirályok harmada”. Hívást kapott, hát ment, mert mennie kellett. Az égi utak vándora lett, a gyarló földi jelenléte menyeeire cserélte. Versei tűzénél melegedhünk ezután mostoha idők hófúvásában, a szeretetnélküliség fogcsikorgató telében. Az ő szavaira mindig szükségünk lesz, eddig is szükség volt, ezután még inkább. A kezdetektől tudta, mi a költészet feladata. A valóság minél pontosabb, minél teljesebb megfogalmazására törekedett, az igazság kimondására. A közösség: a nemzet és az emberiség szolgálatának szentelte életét. Irtózott a hablatyolóktól, a költészet svindlereitől, az irodalmi csepürágóktól.

Nevével a néhai *Magyar Ifjúság* hasábjain találkoztam először valamikor a hetvenes években, ahol akkoriban mindketten publikáltunk, s ahol olyan szerkesztő gondozta az irodalmi rovatot, mint a korban nem sokkal előttünk járó Vasy Géza.

Májusi-karácsonyban című verse óta kísérem figyelemmel *Gazsi* munkásságát. Az *Élet és Irodalom Új Hang* rovatában, mely ifjú költőpalántákat volt hivatva főfedezni, *Kormos István* (költő, lapszerkesztő, futballista, garabonciás) mutatta be, ami bizonyos mértékig már félmjelezte a pályakezdő költő tehetségét, formátumát. *Kormos* az irodalom legendás alakja, szeretetreméltó bohém, aki örömmel segített a fiataloknak, a tehetségesnek mutatkozó ifjoncnoknak, és akiről azt mesélték, hogy legalább 3-400 verset tud fejből.

A *Kozmosz Kiadónál* 1975-ben megjelent első kötete, a *Koronatűz* óta sejtethető, sőt csaknem teljes bizonyossággal állítható, hogy nemzedéke – a mi nemzedékünk – legkiválóbb képviselője, akire oda kell figyelni. Fontos az, amit mond. Salak nélküli, tiszta beszédmódja sokak számára volt érthető. A regnáló hatalom igaz szavú opponense volt, amiatt üldözték, igyekeztek ellehetetleníteni, irodalmi lapot tiltottak be miatta.

Jó ember volt, vajákos ember, aki egyszerű, meleg szavakkal is gyógyítani tudott. Hősi pózok nélküli bátor ember, etikus ember volt. Talán vele kapcsolatban is igaz, amit *Puskás Ferencről* mondott egykori játékostársa: „Őcsi jobb ember volt, mint játékos.”

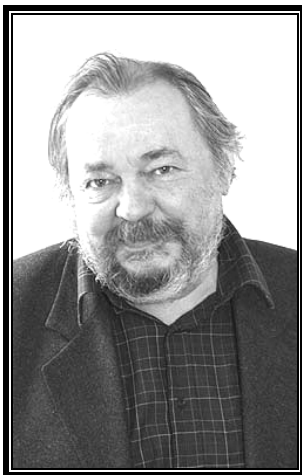
1978-ban találkoztunk először az *Írószövetségben*, ahol minket, elsőkötetes költőket bemutatott. Ő akkor már ismert, elismert költő volt, s megtisztelt minket, zöldfülű kezdőket jelenlétével. Mindenre odafigyelt, mindenkivel törődött. Szolgált, sosem szolgaként, ám kellő alázattal és empátiával.

Huszonnégy évesen már az *Írószövetség* titkára volt, sok fontos, érdekes emberrel találkozott, kiváló költőkkel, rangos írókkal került kapcsolatba, akikről mindig nagy szeretet-

tel, megbecsüléssel emlékezett meg. Élvezettel mesélt például *Nagy Lászlóról*, *Kormos Istvánról*, atyjai jóbarátairól. Egyébiránt mindenkiről szeretettel beszélt, nem tudom voltak-e egyáltalán haragosai, ellenségei? A mocskolódás valahogy nem ért fel hozzá, úgy tapasztaltam még az „ellentábor” képviselői is tisztelték, fölnéztek rá, legalábbis elfogadták.

2005 mézcsurgató, gesztenyekopogásos szeptemberében a berekfürdői strandon sörözgettünk és beszélgettünk; hosszan mesélt irodalmunk általa ismert nagyjairól, anekdotákat idézett. Meséket kért tőlem a *Katolikus Rádió* számára, amelynek az irodalmi szerkesztője volt. Úgy alakult, hogy amikor a rádióba mentem, neki el kellett utaznia, azt hiszem, *Erdélybe*. Semmit sem bízott a véletlenre, felhívott telefonon, elmondta, kit kell keresnem, mindent elintézt, hogy távollétében se legyen fönnakadás, ne kerüljön por-szem a gépezetbe. Ilyen volt mindenkivel, ilyen volt minden dolgában. Akkor, a telefonban hallottam utoljára kedves, megnyugtató hangját. Aztán betegségéről érkeztek aggasztó hírek. Már a verseiben is a világtól, tőlünk búcsúzott visszafogottan, drámai erővel, meg-rázóan. Tudtam, hogy halálos beteg, mégis megdöbbsentett, letaglózott halálának híre. Távozása lyukat ütött a világon, félek, hogy azon a betömhethetetlen lyukon nem kevés távozik emberségünkből a semmibe. Verseskönyveit eddig is sokat lapozgattam, bizonyos, hogy ezután még sűrűbben emelek le a polcra dedikált *Nagy Gáspár-verseskönyvet*, miközben fülemben cseng majd ízes vasi tájszólása, amit haláláig megőrzött, amit *Pestre* kerülvén sem vetkőzött le röstelkedve, mint oly sokan mások. Nem szakította el bérbaltavári gyökereit. Reménykedjünk abban, hogy itteni, földi gyökereit se tépi ki töves-től. Nem tépheti, a versei itt vannak, olvashatjuk őket, bátorítást nyerhetünk belőlük, melegedhetünk metaforái tüznél.

Isten veled, Gázsí!

Lázár Ervin (1936 – 2006).

Nagy Gáspár (1949 – 2007).